

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Gestis Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv

Marchetti, Annibale

Florentiæ, 1687

Capvt XIV. Ferdinandus Aloysij constantiam diversis modis impugnare
aggreditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43962

*Ferdinandus Aloysij constantiam di-
versis modis impugnare
aggreditur.*

Aloysius Patris mandata exe-
quutus domum sese recipit, pro-
positi eò magis tenax, quò pu-
gnaciùs illud a Tartareo hos-
peti animaduertit, pretium ex
ipsâ pugnâ dimensus. Ergo
redditâ Ferdinando sui itineris ratione, acti-
sque gratijs omnium, quos intulerat, Dynasta-
rum nomine, obstrictam uti fidem exolueret,
seque sibi aliquando tandem relinqueret, po-
stulavit. At Parenti longè alia mentem agita-
re, atque ipse opinione auguratus fuerat, lat ci-
tò intellexit: tunc enim eum interpellans ne
verbum quidem eâ de re sibi fieri sustinuit: po-
stea perductos in suam sententiam complures
viros clarissimos magnis precibus rogavit, ut
sibi in eâ cum Aloysio controversiâ adesse vel-
lent, strenuamque operam navarent, quò filius
a sententiâ decederet.

Primus idemque validissimus, qui Adolefcē-
tis

Reversus
statim ve-
niam sece-
dendi ro-
gat.

Dux Mantuanus Aloysium a proposito magnis pollicitationibus abducere conatur.

tis constantiam tentare instituit, fuit Guilielmus Mantuanorum Dux, qui cum eum singulari benevolentia complecteretur, facilem sibi aditum in eius pectus (quod amicis nullam suspicionem iniicientibus ultrò adaperire consuevimus) pollicebatur. Is Castilionem certum quendam hominem Sacrorum Antistitem dicendi copia ac facultate praestantem allegat, qui suo nomine a suscepto vitae Religiosae consilio Aloysium dehortetur: & siquidem firmum in proposito profanam vitam deserendi comperiat; illud saltem moneat, ut liberiore clerici ordinis statu contentus sese domesticis utilitatibus minimè subducat: etiam in eo ordine spectatae sanctitatis viros floruisse quamplurimos, quorum omnium instar esse posse Carolum Borromæum adhuc superstitem, eique optimè cognitum, cuius dignitas atque amplitudo quantum in Divinam, tantumdem in suæ familiae gloriam redundaret. Quod si facilem dictoque audientem sentiat, suo itidem nomine significet, se operam daturum, ut amplissimis Ecclesiasticæ dignitatis gradibus, ubi primum data fuerit occasio, admoveatur. Delatis hisce ab Antistite mandatis, suaque dicendi ubertate aptè ad persuadendum exaggeratis, Aloysius, qui in ijs pollicitationibus ad futuram ætatem

spe-

ſpectantibus nihil certi præter præſentem Principis benevolentiam cerneret, hanc ceteris repudiatis prono, gratoque animo excepit, & pro eâ grates referre iuiſit: tum ſibi curæ eſſe renunciari & ſuum, & ſuæ familiæ decus, nec propterea quia cum ſolidiore gloriâ commutet, ideo negligere: planum ſiquidem eſſe, eum qui paruos honores tranſeat, ut ſequatur magnos, haud honoribus offendi, ſed paruitate.

Post Guilielmum Ducem, Alphoſus Gonzaga Aloyſij Patruus Caſtri Godefridi Dominus, a quo idem Caſtrum hereditate illi obuenturum ſpes erat, mutuata ab ipſâ hereditate, faciendâ, adoleſcentem aggreditur, multisque modis labefactare nititur, irrito licet, & in contrarium redeunte niſu: nam quo magis ille futuras opes exaggeraret, eo dignius Deo munus ſe oblaturum Aloyſius gaudebat. Mox idem, ſed eodem exitu tentavit, tertius quidam ex Familiâ pariter Gonzagâ noſtro Ordini, neſcio quâ de cauſâ inſenſus, certè ex eâdem valde acutus, & ad nos perſtringendos eloquens. Hunc excepit Caſtilionenſis Cleri Archipræbyter, vir annis iuxta, atque authoritate, gravis, quem antea ſemper Aloyſius plurimi fecerat. Tum alius quidam Sacris Concionibus eo tempore illuſtris, qui poſtmodum ad

Idem alij
permulti,
ſed inani-
ter tentât.

Sacrorum Antistitis gradum probitatis, ac literaturæ nomine euectus est: Postremò alij atque alij permulti, qui Ferdinando authore, omnes in eius constantiam impetum fecerunt, ac iuvenilem animum, quæ spe, metuque, quæ rationibus, ac precibus in omnes partes vertere conati sunt. Quibus tamen cunctis ita sese suumque consilium probavit Adolescens, ut qui pro Patre suasores accesserant, contra Patrem prævaricatores discederent.

Ab ab omnibus se egregie tatur.

Eius constantia aduersus Patrem.

Ferdinandus spem suam, quam in tantorum virorum auctoritate locarat, ad irritum cecidisse videns, nullumque hætenus ex destinato propositum fluere; Aloysium ad se è podagrâ tunc decumbentem accersit, rogatque, quorsum tandem eius consilia spectarent, quidue statutum cum animo suo, ac deliberatum haberet? Ille voce oculisque demissis, animo tamen impavido, eandem, quæ semper, sententiam stare, respondet; Deo scilicet, in eius Filij Societate, perpetuò deseruire. Ad hæc subitâ irâ succensus ac tumidus Ferdinandus toruo vultu, verbisque minacibus è conspectu protinus evolare iubet: mox hominum, rerumque impatiens, turbida omnia ad evertendum illius propositum silentio agitare cæpit. Is verò libens obtemperat, & quò melius Patris imperium

perium (ita enim impetum illum interpretari maluit) exequeretur , relictâ domo in proximum D. Francisci cœnobium extra oppidum , ad primum lapidem situm secessit , eodemque operam dedit , ut lectulus una cum nonnullis libris , atque universo conclavis instrumento , & suppellectili asportaretur . Ibi autem otium securum procul a turbâ nactus , divinis commentationibus animum laxavit : & perinde ac si vitam solitariam degeret , atque eremum incoleret , asperiore victus , cultusque ratione uti cœpit . Interea Ferdinandus huius secessionis minimè conscius , nemine scilicet renunciante , ne irritaretur magis ; interiecto aliquot dierum spatio , ubinam gentium ageret Aloysius , quem dudum non viderat , rogavit . Ut verò sensit , in memoratum cœnobium migrasse , ibique aliquot iam dies habere ; mittit , qui suo nomine reditum sine morâ denunciet : quæ subinde regressum , atque ad se accersitum asperioribus verbis accipit , graviterque inculcat , quòd suo inde iniussu abiisset , idque ut novo contemptu acriores sibi irarum stimulos adderet . Ille pacato animo vultuque ad reverentiâ composito respondit , se , ut ex eius conspectu evolaret , prout ipse mandaverat , eò demigrasse : proinde obtemperare , non contemnere , con-

Inscio Parte secedit in proximum cœnobium .

Regressit Pater asperis modis accipit .

filium fuisse . Ferdinandus adhuc multa exprobrans , pluraque minitatus facessere iubet , atque in suum sese conclave recipere . Paret Adolefcens , & cubiculum ingressus statim fores occludit : mox ante Christi e Cruce pendentis imaginem provolutus , subito lacrymarum imbre totus perfunditur : tum armatâ flagello dextrâ , nudatoque tergo in sese acerrimè , ac diutissimè tanquam reum paternæ illius morositatis desævijt .

Hoc interim spatio Ferdinandus (cuius ira omnis aduersus filium paterno militabat amoris) veritus ne tam asperis modis nimio plus illum exacerbasset , facti nonnihil pœnitens vocatum ad se Oppidi Rectorem , qui tunc fortè pro foribus opperiebatur , exploratum mittit , ubi locorum , quidue rerum agerèt Aloysius . Is eius cubiculum rectâ petens , stantem in limine cubicularium offendit , a quo percontatus , quid , atque ubi Aloysius ? audit , paulò ante in conclave abdutum , ostio intus obserato , ne interPELLARETUR , seriò inhibuisse . Declarat Rector , se Principis mandato venire , atque obseruare iussum , quid rerum gereret Adolefcens : tum sensim ad ostium accedens striçto pugione modicè diducit rimas , perque illas conspiciçt , Adolescentem ante Christi imaginem nudis genibus

Per ianua
rimas dirè
sese cruen
rans inspi
citur .

nibus provolutum uberes ex oculis lacrymas mittere, nudatosque humeros diro verberare. Quâ ex re vehementer permotus lacrymas nec ipse tenuit, oculisque madentibus ad Ferdinandum revertitur, a quo rogatus, quid fletus ille ac lacrymæ sibi vellent: Si quæ ipse, inquit, hisce oculis vidi; tute vidisses Domine, profectò nec fletum cohiberes, nec Puerum diutiùs; quò minùs tam sanctè cogitata perficeret, morari posses. Simulque aperit quæcunque ipse per ianuæ foramen perspexerat. Hoc audito hæsit aliquantulum Ferdinandus, tum non satis fidens alienis oculis, lacrymis licet fucû omnè diluentibus, suis id explorare statuit: quare cum eodem convenit, ut insequenti die, quâ horâ opportunum censeretur, per se ipse ad easdem rimas spectator accederet. Posti-die, ut condictum, quâque horâ monitus fuit, fellâ gestatoriâ ad filij ianuam sese iubet deferri, ac per hefternum foramen, videt Aloysiû fletum, pænasque, uti didicerat, iterantem: quo spectaculo vel alienis, nedum paternis oculis peracerbo, graviter commotus, attonito similis diu fuit: tum unâ cum coniuge eò accersitâ rem totam dissimulari iubet, factoque deinde nonnullo tanquam tunc primùm aduentantium strepitu, fores pulsat: quibus post pau-

lo referatis , pavimentum confpicit pluribus in locis fanguine , qui ex humeris defluxerat , cruentatum , lacrymisque alicubi perinde madidum , ut fi aquâ effet recens perfufum . Hic verò fanguis , veluti de terrâ etiã cū lacrymis clamãs , tantam vim quotidianis Aloyfij precibus addidit , ut expugnatã Patris voluntate licentiam , aliquando tandem impetrarit .

Sanguine & lacrymis voluntas Patris tandem expugnatur .

Quare datis litteris ad Scipionem Gonzagã Hierofolymorum Patriarcã (is erat qui poftea inter Ecclefie Purpuratos allectus eft) eum Romã commorantem de Aloyfij propofito , deque in eo retinendo , atque etiã urgendo constantiã , postulat , ut fuo eum nomine tantquam rem fibi cariffimã Claudio Aquavivã totius noftri Ordinis Moderatori offerat , atque ex eo intelligat , quò miffum velit , ut prima Religiofæ vitæ rudimenta ponat . Claudius tam faufto nuntio fummoperè lætus , eum Romã in Vrbe terrarum principe tyrociniũ auſpicari velle fignificat , ratus tam nobile pietatis exemplum totius Orbis oculis , quorum fedes in capite , proponendum . Reſponfo ad Ferdinandum miſſo , incredibile dictu eft , quã ingenti gaudio , cum primũ de Parente audivit , fit auctus Aloyfius : ita planè , ut non potuerit , quin properè ſumpto ſtylo litteras Ro-

Claudius Aqu: Aloyfium a Patre oblatũ in Soc. admittit.

Inde Aloyfij gaudiũ.

Romam ad Claudium amoris officijque plenif-
simas exararet , quibus sese immortales gratias
habiturum testaretur , seseque quando paria
beneficio referre haud posset , totum dicaret .

His Claudius perhumaniter rescripsit , se
loco filij illum iam tum accipere , ac
dum veniret , summam in se to-
tâque per Urbem Societa-
te eius expectationem
ac desiderium ,

fore .

* *
*

CA